

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ № 2
КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

МЕТОДОЛОГІЯ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО СТИЛЮ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Харків – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ № 2

КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

**МЕТОДОЛОГІЯ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО СТИЛЮ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Харків

2019

УДК 001.89(075.8)
ББК 87я73

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного університету внутрішніх справ 30.10.2019 року, протокол № 11

Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навчальний посібник / уклад. Чорний І. В., Перцева В. А., Голопич І. М. Харків, ХНУВС, 2019. 272 с.

У посібнику узагальнено й систематизовано всю необхідну інформацію, пов'язану з методикою та організацією наукової діяльності. Окремі розділи присвячено викладенню проблем, що виникають під час написання наукових робіт: від вибору теми до захисту, наведено найбільш раціональні способи їх подолання. Автори доводять важливість текстової, жанрової, стилістичної, термінологічної, лексикографічної, бібліографічної компетенцій дослідника, індивідуального стилю автора-науковця.

Навчальний посібник може бути використаний магістрами, ад'юнктами та здобувачами вищої освіти, викладачами та науковими працівниками.

Рецензенти:

Пелепейченко Л. М. – професорка кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій Національної академії Національної гвардії України, докторка філологічних наук, професорка

Федоренко О. І. – завідувачка кафедри педагогіки та психології факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, докторка педагогічних наук, професорка

УДК 001.89(075.8)

ББК 87я73

© Чорний І. В., Перцева В. А., Голопич І. М., 2019

© Харківський національний університет

внутрішніх справ, 2019

МЕТОДОЛОГІЯ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО СТИЛЮ

ПЕРЕДМОВА

У сучасну епоху переходу суспільства на новий рівень розвитку, в умовах зміни цінностей і цілей становлення інформаційного суспільства наука виступає потужною рушійною силою його розвитку. Формою існування й розвитку науки завжди були й залишаються наукові дослідження. Науковий пошук має організований і цілеспрямований характер, як результат процес наукового пізнання відрізняється особливою систематичністю й послідовністю. Оскільки формування дослідника й справжнього професіонала розпочинається насамперед із вивчення понятійного апарату, структури й логіки наукового пошуку, виникає логічне переконання, що проведення наукового дослідження, як одного з видів пізнавальної діяльності людини, неможливе без розуміння методології й вміння застосовувати різні методи наукового пізнання.

Перші розділи навчального посібника дають уявлення про формування дослідницької культури. Проаналізовано методологічні й методичні умови отримання наукового результату, висвітлено типові помилки, які зустрічаються під час написання й оформлення результатів наукової діяльності, надано інформацію про способи їх подолання. Автори посібника також показують, як вибирається тема, складається план, які етапи має дисертаційне дослідження, як правильно оформити текст дисертації й автореферату, а також підготуватися до виступу з науковою доповіддю.

Наукова діяльність передбачає академічну грамотність, тобто опанування наукового стилю. Від його усталеності чималою мірою залежить майбутнє літературної мови загалом. Дослідження наукового стилю актуальне й з огляду на постанову Головної ради ВАК України «Про функціонування державної мови в науковій сфері», у якій звертається увага на низький рівень функціонування української мови у сфері науки й зазначається, що вільно володіти українською фаховою мовою – професійний обов'язок здобувачів наукового ступеня в Україні.

Науковий текст розглядається упорядниками посібника як публічний продукт. Тому метою наступних розділів посібника є допомогти науковцям досконало засвоїти сучасні норми української наукової мови та досягти найкращих результатів у їх використанні; сприяти виробленню цілісного наукового погляду на мову, набуттю вмінь і навичок аналітичного опрацювання різних джерел наукової інформації, правильного використання мовних засобів залежно від форми й різновиду наукового тексту.

МЕТОДОЛОГІЯ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО СТИЛЮ

Отже, актуальність посібника зумовлена потребою сучасного суспільства в ефективному, безперешкодному поширенні фахових знань й необхідністю надалі запроваджувати зразкову українську мову в царині науки.

Оскільки практика написання змістовного, зрозумілого й переконливого наукового тексту розпочинається з перших студентських робіт і не закінчується ніколи, то посібник може бути корисним і студентові, який готує свою першу доповідь, і молодому науковцеві, який працює над дисертаційним дослідженням, і обізнаному фахівцеві, який пише наукову статтю.

Кожний розділ посібника містить теоретичну інформацію, рекомендаційні матеріали, питання для самоконтролю та список літератури.